

Bemærkninger til forslaget

Udfasningen af farlige kemikalier er i praksis aldrig kommet i gang i EU-regi, og intet tyder på, at vi står foran et gennembrud. Tilsyneladende har kemikalieindustrien alt for let ved at blokere for reelle indgreb i beslutningsprocesserne i EU-regi.

Denne problemstilling er senest erkendt i en rapport udarbejdet af en arbejdsgruppe under Teknologirådet: »Industriens brug af kemikalier – oplæg til strategisk sporskifte i den politiske indsats« (Teknologirådets rapporter 10 - december 2000). I rapporten anbefales det, at vi parallelt med bestræbelserne på en international indsats bør tage initiativ til en national indsats. Den 21. februar 2001 afholdt Teknologirådet på baggrund af rapporten en konference med titlen »En ny kemikaliepolitik - på sporet af en grøn industri?«

Af pressemeddelelsen for rapporten, jf. Miljø- og Planlægningsudvalget, alm. del – bilag 471, fremgik bl.a.:

»Der er behov for et opgør med det hidtidige spor i den politiske indsats over for industriens brug af kemikalier. Et spor som betyder, at der kan gå 100.000 år før vi kender alle kemikaliers effekt på menneskers sundhed og på miljøet. Genvejen til resultater er at tale til virksomhedernes økonomiske fornuft, vurderer en arbejdsgruppe under Teknologirådet i en ny handlingsplan.

Den nuværende vej er utopi. I dag vurderes samtlige kemiske stoffer ét for ét, men det er helt utilstrækkeligt til at begrænse industriens brug af kemikalier. Politikerne må i stedet skabe rammerne for, at virksomheder opnår konkurrencefordele ved at stoppe brugen af miljø- og sundhedsskadelige stoffer. Miljøproblemerne skal begrænses ved kilden.«

»Et centralt budskab i handlingsplanen er at skabe gennemsigtighed på markedet og informere om produkternes indhold af kemikalier og derved bringe markedskræfterne i spil. Politikerne må både rette søgelyset mod den enkelte virksomheds produktionsproces og produkter, og mod virksomheden som en del af et større netværk. Virksomhedens beslutninger bliver i stadig højere grad til i et samspil med kunder,

leverandører, medier og andre interessenter, og det skal udnyttes.

En af flere konkrete veje, som arbejdsgruppen peger på, er at forpligte miljøtunge virksomheder til at lave grønne regnskaber, der oplyser om virksomhedens brug af miljø- og sundhedsskadelige stoffer. En ny lov om grønne regnskaber bliver færdigbehandlet i Folketinget efter nytår, men loven ventes ikke at kræve, at regnskaberne informerer om virksomhedernes brug af kemikalier. En ny EU-kemikaliestrategi er også på trapperne. Spørgsmålet er, om den europæiske strategi vil styrke det nødvendige sporskifte.«

Som det rigtigt anføres, afviste et flertal i Folketinget at indføre de nævnte krav ved behandlingen af lovforslag nr. L 9 - lov om grønne regnskaber, idet Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og SF afviste Enhedslistens ændringsforslag, der kunne sikre kravet om information om virksomhedernes brug af kemikalier.

Tilsvarende afviste samtlige partier i maj 2000 et forslag fra Enhedslisten (lovforslag nr. L 217 – folketingsåret 1999-2000) om at synliggøre brugen af uønskede kemikalier i dagligvarer via en deklaration på varerne. Dette lovforslag er genfremsat som L187 i indeværende folketingsår.

Denne afvisning af at gøre noget nationalt har man ikke i Sverige. Her har man som Teknologirådets arbejdsgruppe erkendt, at befolkningen ikke længere kan afvente EU-tiltag på området. Regeringen har derfor fremlagt et forslag til en ny svensk kemikaliepolitik, der kombinerer en indsats for fælles EU-tiltag med en række nationale tiltag.

Miljø- og energiminister Svend Auken har orienteret Miljø- og Planlægningsudvalget om den svenske regerings udspil, og ministeren betegner i sin præsentation de svenske mål som »ambitiøse, men fornuftige«, jf. alm. del - bilag 815. Ministeren oplyser endvidere, at det er den danske strategi, at vi så hurtigt som muligt skal få overblik over de tusindvis af kemiske stoffer, så vi kan finde frem til de farligste og hurtigt få dem udfaset. Ministeren henviser endvidere til EU-Kommissionens hvidbog om en ny EU-kemikaliepo-